

**CURTEA DE APEL
CAHUL**

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ
ПАЛАТА КАХУЛ**

Republica Moldova, MD-3909, or. Cahul,
str. Ștefan cel Mare, 30
tel.(299)25585, tel./fax.(299)32672
cach@justice.md

Республика Молдова, MD-3909, г. Кахул
ул. Штефан чел Маре, 30
тел. (299) 25585, тел./факс. (299)32672
cach@justice.md

28.03.23 nr. 632

**Curtea Constituțională a Republicii Moldova
Mun. Chișinău, str. Alexandru Lăpușneanu 28**

Prin prezenta, Curtea de Apel Cahul, în baza încheierii de ridicare a excepției de neconstituționalitate din 20 februarie 2023, vă expediază pentru examinare Sesizarea depusă de administratorul statuar SRL „Avangard Mega”, Carapencov Alexandr privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei „la o altă instanță” din cadrul art.43 alin.(2) Cod de procedură civilă, în cadrul examinării cauzei privind strămutarea cauzei la cererea ÎM „Romstal Trade” SRL către SRL „Avangard Mega”, Carapencov Alexandr de eliberare a titlurilor de executare silită a hotărârii arbitrale din 21 octombrie 2022 emisă de Tribunalul Arbitral al Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova.

Anexă:

- Copia încheierii Curții de Apel Cahul din 20 februarie 2023 privind ridicarea excepției de neconstituționalitate pe 6 file
- cererea și sesizarea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de administratorul statuar SRL „Avangard Mega”, Carapencov Alexandr pe 14 file
- copia cererii de eliberare a titlurilor de executare silită a hotărârii arbitrale pe 1 filă
- copia cererii privind strămutarea cauzei în temeiul art.43 alin.(2) lit.f) Cod de procedura civilă pe 2 file.

Președintele Colegiului judiciar
Al Curții de Apel Cahul

Galina Vavrin

Ex. asistent judiciar Fateeva Sv.

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

Ridicată în fața Instanței care examinează cererea de strămuntare: Curtea de Apel Cahul

A. AUTORUL EXCEPȚIEI DE NECONSTITUȚIONALITATE

1. Denumire și sediu: SRL „Avangard Mega”, or. Taraclia, str. Voczalinaia, 30

2. Numărul și data înregistrării: IDNO 1011603001470

3. Numele administratorului: Carapencov Alexandr

5. Reprezentant: Carapencov Alexandr

6. Adresa reprezentantului (va fi anonimată) -

7. Telefonul și e-mail-ul reprezentantului (vor fi anonimăte) -

B. INFORMAȚII PERTINENTE DESPRE CAZUL DEDUS JUDECĂȚII ÎN INSTANȚA DE DREPT COMUN

La data de 19 mai 2022 ÎM „Romstal Trade” SRL a înaintat o cerere arbitrală împotriva Î.M. „Romstal Trade” SRL împotriva SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr prin care a solicitat:

1. Desemnarea în calitate de arbitru unic pe dl Ion Crețu.
2. Admiterea cererii arbitrale.
3. Încasarea solidară de la SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în favoarea ÎM „Romstal Trade” SRL a sumei în mărime de 584 174,71 MDL constituită din soldul datoriei – 405 010,66 MDL, penalitate – 161 696,49 MDL și cheltuieli de arbitraj – 17 467,56 MDL.

Prin Hotărârea Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a RM nr. 53/1111/22 din 21 octombrie 2022 s-a dispus:

- Se admite cererea de arbitraj înaintată de ÎM „Romstal Trade” SRL împotriva SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr.
- Se încasează în mod solidar din contul SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în beneficiul ÎM „Romstal Trade” suma de 405 010,66 lei cu titlu de datorie, suma de 161 696,49 lei cu titlu de penalități de întârziere și suma de 17 467,56 lei cu titlu de cheltuieli arbitrale.
- Hotărârea este definitivă și obligatorie pentru părți din momentul pronunțării, dar poate fi contestată prin înaintarea unei cereri de desființare a hotărârii arbitrale, în termen de 3 luni din momentul primirii hotărârii redactate, în instanța de judecată de drept comun care ar fi competentă să examineze cauza în lipsa convenției de arbitraj.

La data de 21.12.2022 de către SRL „Romstal Trade” ÎM a fost înaintată cererea de eliberare a titlurilor de executare silită a hotărârii arbitrale prin care a solicitat:

- Admiterea prezentei cereri;
- Eliberarea titlurilor de executare silită a hotărârii arbitrale emise la data de 21.10.2022 de Tribunalul Arbitral al Curții de Arbitraj Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (dosar nr. 53/1111/22) privind încasarea în mod solidar din contul SRL „Avanagrđ Mega” și Carapencov Alexandr” în beneficiul SRL „Romstal Trade” ÎM a sumei de 405 010,66 lei cu titlu de datorie, suma de 161 696,49 lei cu titlu de penalități de întârziere și suma de 17 467,56 lei cu titlu de cheltuieli arbitrale.

- Încasarea în mod solidar din contul SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în beneficiul ÎM „Romstal Trade” SRL a sumei de 100 lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea prezentei cereri.

La data de 18.01.2023, Pârâții au depus la Judecătoria Cahul, Sediul Taraclia o cerere de desființare a Hotărârii Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a RM nr. 53/1111/22 din 21 octombrie 2022.

Cu toate acestea, pe portalul instanțelor judecătorești apar la ședințele de judecată două ședințe de judecată stabilite pentru data de 27.01.2023 pentru aceeași oră atât dosarul prin care se examinează cererea de eliberare a titlului executoriu, cât și ședința de examinare a cererii de desființare a hotărârii arbitrale. În această situație se creează impresia că instanța judecătorească are intenția să judece ambele cereri concomitent, desconsiderând circumstanțele procesuale intervenite și necesitatea suspendării procesului privind eliberarea titlului executoriu.

La data de 25 ianuarie 2023 de către SRL „Avangard Mega” a fost înaintată o cerere de strămutare a cauzei nr. 2-22186680-15-2-21122022 aflată pe rolul Judecătoriei Cahul Sediul Taraclia la o altă instanță.

Conform art. 43 alin. (2) lit. f) CPC: *„(2) Instanța strămută cauza la o altă instanță dacă: f) există bănuiele că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces”.*

Potrivit art. 43 alin. (4) CPC: *„(4) Strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin.(2) lit.d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.”*

Conform art. 6 par. (1) CEDO, *„Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege [...]”*

În prezent, cauza se află la etapa examinării cererii de strămutare formulate de către SRL „Avangard Mega” de către Curtea de Apel Cahul.

C. OBIECTUL SESIZĂRII

Prezenta sesizare are drept obiect de exercitare a controlului constituționalității:

- sintagma folosită în prevederea art. 43 alin. (2) din Codul de procedură Civilă „la o altă instanță” – care restrânge dreptul la acces liber la justiție și dreptul la un remediu efectiv, prevăzute de art. 6 și art. 13 din Convenția Europeană pentru Drepturile Omului.

Articolul 43. Strămutarea cauzei

(2) Instanța strămută cauza la o altă instanță dacă:

Prevederile legale actuale restrâng drepturile participanților la proces din cauza faptului că norma pre citată nu conține criterii obiective de determinare a instanței la care urmează a fi strămutate, la fel cum nu determină gradul instanței judecătorești care va examina în continuare cauza, ca urmare a aditerii cererii de strămutare, fiind contradicție cu prevederile art. 1, 4, 16, 20, 46 din Constituția RM.

D. LEGISLAȚIE PERTINENTĂ

1. Prevederi relevante ale Constituției

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.

2. Prevederi relevante ale Convenției Europene a Drepturilor Omului

Preambul

Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei [...] Hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și având un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri pentru garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală

ARTICOLUL 1 Obligația de a respecta drepturile omului Înaltele Părți Contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții.

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Articolul 13

Dreptul la un remediu efectiv

Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

3. Prevederi relevante ale Declarației Universale a Drepturilor Omului

Articolul 8

Orice persoană are dreptul la satisfacția efectivă din partea instanțelor juridice naționale competente împotriva actelor care violează drepturile fundamentale ce-i sunt recunoscute prin Constituție sau lege.

4. Prevederi relevante din Codul de procedură civilă

Articolul 2

Legislația procedurală civilă

(1) Procedura de judecare a cauzelor civile în instanțele judecătorești de drept comun este stabilită de Constituția Republicii Moldova, de hotărârile și deciziile Curții Europene a Drepturilor Omului, de hotărârile Curții Constituționale, de prezentul cod și de alte legi organice. Normele de drept procedural civil din alte legi trebuie să corespundă dispozițiilor fundamentale ale Constituției Republicii Moldova și prezentului cod.*

Articolul 5

Accesul liber la justiție

- (1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
- (2) Nici unei persoane nu i se va refuza apărarea judiciară din motiv de inexistență a legislației, de imperfecțiune, coliziune sau obscuritate a legislației în vigoare.

Articolul 6

Modalitățile de apărare a drepturilor, libertăților și intereselor legitime

Instanța judecătorească exercită apărarea drepturilor, libertăților și intereselor legitime prin somare la executarea unor obligații, prin declararea existenței sau inexistenței unui raport juridic, prin constatarea unui fapt care are valoare juridică, prin alte modalități, prevăzute de lege.

Articolul 19

Înfăptuirea justiției numai în instanță judecătorească

- (1) În cauzele civile, justiția se înfăptuiește potrivit reglementărilor legislației procedurale civile și numai de către instanțele judecătorești și de judecătorii ei, numiți în funcție în modul stabilit de lege.

Articolul 27

Disponibilitatea în drepturi a participanților la proces

- (1) Disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Articolul 43

Strămutarea cauzei

- (2) Instanța strămută cauza la o altă instanță dacă:
- a) pîrîtul, al cărui domiciliu nu era cunoscut, cere strămutarea cauzei la instanța de la domiciliul său atestat prin dreptul de proprietate, calitatea de locatar sau viza de reședință;
 - b) cauza a fost reținută spre judecare cu încălcarea normelor de competență jurisdicțională;
 - c) ambele părți solicită strămutarea cauzei la instanța de la locul aflării majorității probelor;
 - d) din motivul recuzării (abținerii de la judecată) unui sau mai multor judecători ori din alte motive întemeiate, substituirea judecătorilor săi devine imposibilă;
 - e) există motive pentru măsuri de securitate publică;

- f) există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces;
 - g) în circumstanțe excepționale, instanța competentă să judece cauza nu poate funcționa timp îndelungat.
- (4) Strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin.(2) lit.d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

E. EXPUNEREA ARGUMENTELOR ADUSE ÎN SPRIJINUL OBIECTULUI SESIZĂRII

A. Pretinsa încălcare a art. 20 din Constituție

Potrivit art. 43 din Codul de Procedură Civilă,
„(2) Instanța strămută cauza la o altă instanță (...)”

Iar potrivit art. 43 alin. (4) din Codul de Procedură Civilă,
„(4) Strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin.(2) lit.d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.”

Având în vedere normele pre citate, se conturează câteva probleme care pun în pericol dreptul la un proces echitabil și dreptul la un remediu efectiv de care beneficiază participanții la proces.

În primul rând, sintagma „la o altă instanță” utilizată de către legiuitor în conținutul art. 43 alin. (1) din Codul de procedură Civilă nu răspunde standardului calității legii, lăsând la discreția instanței care examinează cererea de strămutare determinarea criteriilor obiective în temeiul cărora urmează a aprecia instanța care va examina în continuare cauza.

În al doilea rând, calitatea precară a textului de lege utilizat nu permite instanței care examinează cererea de strămutare să determine obiectiv gradul instanței judecătorești la care urmează a fi expediată în continuare cauza spre examinare.

Bunăoară, în lipsa determinării concrete a criteriilor obiective în temeiul cărora urmează a fi determinată instanța judecătorească care va examina cauza în continuare ca urmare a soluționării cererii de strămutare, precum și în lipsa determinării gradului instanței judecătorești către care se expediază cauza spre judecare, se poate crea situația în care instanța de judecată care examinează cererea de strămutare poate expedia spre soluționare în continuare cauza unei instanțe mai mari în grad decât cea în fața căreia a fost înaintată cerere de strămutare.

Cu alte cuvinte, având în vedere carența legislativă menționată, instanța ierarhic superioară care soluționează cererea de strămutare în temeiul art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, poate efectua strămutarea către o Curtea de Apel sau chiar către Curtea Supremă de Justiție spre examinare în continuare a cauzei.

În acest mod, justițiabilii vor fi privați de către instanța de judecată de unul sau chiar de ambele grade de jurisdicție de care pot beneficia.

Astfel, în cazul în care instanța ierarhic superioară (Curtea de Apel Cahul) în speța concretă dedusă judecării va fi strămutată la o altă Curte de Apel sau la Curtea Supremă de Justiție, aceștia vor fi privați de drepturile sale procedurale și de căile de atac de care ar putea dispune dacă cauza ar fi judecată de către o judecătorie.

Or, potrivit art. 33/1 din Codul de procedură civilă,
„Judecătorii examinează și soluționează în fond toate cauzele civile, dacă legea nu prevede altfel.”

La fel, potrivit art. 17 din Legea privind organizarea judecătorească
„Cauzele în materie civilă, penală sau în alte materii se judecă de către instanțele judecătorești în condițiile normelor procesuale.”

Cu toate acestea, după cum am demonstrat, în formularea actuală a textului art. 43 alin. (2) din Codul de procedură civilă, instanța care judecă o cerere de strămutare poate modifica și lărgi competența instanțelor de diferite grade, expediindu-le spre judecare cereri care nu pot face obiectul examinării în această instanță.

Potrivit art. 20 alin. (1) și (2) din Constituție,

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Textul art. 20 indică în mod direct existența unei obligații active a statului de a asigura dreptul la satisfacție efectivă în justiție. Termenul „efectivă” este cheia elaborării cadrului obligațiilor statului. În primul rând, sintagma „instanțe judecătorești competente” presupune obligația pozitivă a statului de a crea un sistem de instanțe, în număr suficient, și de a reglementa funcționarea lor în modul în care sunt satisfăcute cerințele minime.

Mai mult ca atât, statul nu poate lăsa la discreția instanțelor determinarea în mod subiectiv a gradului instanței la care vor expedia cauza spre continuarea examinării, precum și nu poate pune în sarcina instanțelor care examinează cererile de strămutare să stabilească criteriile în temeiul cărora aleg instanța la care expediază spre examinare cauza în continuare ca urmare a admiterii cererii de strămutare.

Or, în asemenea conjunctură, nu se mai poate stabili legătura între noțiunea de „satisfacție efectivă” și „instanțelor judecătorești competente”, adică locul unde trebuie să se exercite apărarea drepturilor, acest aspect fiind lăsat la libera alegere a instanțelor care soluționează cererea de strămutare.

Accesul la o justiție independentă și imparțială este un principiu și un drept care trebuie să fie garantat în orice condiții. Una dintre garanțiile independenței și obiectivității instanțelor judecătorești constituie stabilirea cu exactitate a competenței materiale și teritoriale a cauzelor.

Această normă este prevăzută și în contextul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, potrivit căruia,

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia, în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.”

Iar potrivit art. 13 a Convenției,

„Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta Convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.”

Omisiunea de a reglementa criteriilor obiective în temeiul cărora urmează a fi apreciată instanța care va examina în continuare cauza, precum și gradul instanței judecătorești la care urmează a fi expediată în continuare cauza spre examinare ca urmare a soluționării cererii de strămutare, transformă instrumentul strămutării într-un instrument ineficient, arbitrar, care restrânge în mod nejustificat dreptul justițiabililor la un proces echitabil și la numărul de grade de jurisdicție de care ar fi beneficiat în lipsa înaintării cererii de strămutare.

F. CERINȚELE AUTORULUI SESIZĂRII

Curtea menționează că excepția de neconstituționalitate reprezintă un instrument de apărare a drepturilor și a libertăților fundamentale și poate fi ridicată doar ca un incident în cadrul examinării acțiunii principale. Prin urmare, norma contestată trebuie să aibă incidență în soluționarea cauzei aflate pe rolul instanței de judecată (a se vedea HCC nr. 2 din 9 februarie 2016, § 78).

În contextul celor expuse mai sus, solicităm Curții Constituționale exercitarea controlului constituționalității asupra sintagmei „la o altă instanță”, utilizată în cadrul art. art. 43 alin. (2) din Codul de Procedură Civilă, raportate la prevederile art. 1 alin. (3), art. 16, art. 20 și art. 46 din Constituție.

G. DECLARAȚIA ȘI SEMNĂTURA AUTORULUI SESIZĂRII**DECLARAȚIE**

Subsemnatul Carapencov Alexandr, administratorul statutar, acționând în interesele SRL „Avangard Mega”, declar pe propria onoare că informațiile prezentate în prezenta sesizare în fața Curții Constituționale sunt veridice.

Cu respect,
Administratorul statutar al SRL „Avangard Mega”
Carapencov Alexandr

Î N C H E I E R E

20 februarie 2023

mun. Cahul

Colegiul judiciar al Curții de Apel Cahul

Avînd în componența sa:

Președintele colegiului, judecător: ***Galina Vavrin***Judecătorii: ***Natalia Bondarenco și Ion Dănăilă***

a examinat, *cererea* depusă de administratorul statuar SRL„Avangard Mega”Carapencov Alexandr privind *ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale* în cauza la cererea privind strămutarea cauzei la cererea ÎM„Romstal Trade”SRL către SRL„Avangard Mega”, Carapencov Alexandr de eliberare a titlurilor de executare silită a hotărîrii arbitrale din 21 octombrie 2022 emisă de Tribunalul Arbitral al Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lîngă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova.

CONSTATĂ:

1. La data de 21 decembrie 2022 SRL„Romstal Trade” a înaintat cerere de eliberare a titlurilor de executare silită a hotărîrii arbitrale, Judecătoriei Cahul sediul Taraclia (f.d.4-5) potrivit căruia se solicită:

Eliberarea titlurilor de executare silită a hotărîrii arbitrale emise la 21 octombrie 2022 de Tribunalul Arbitral al Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lîngă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova privind încasarea în mod solidar din contul SRL„Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în beneficiul SRL„Romstal Trade” a sumei de 405010,66 lei cu titlu de datorie, suma de 161696,49 lei cu titlu de penalități de întârziere și suma de 17467,56 lei cu titlu de cheltuieli arbitrale.

Încasarea în mod solidar din contul SRL„Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în beneficiul SRL„Romstal Trade” a sumei de 100 lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea pretenției cereri.

În argumentarea cererii sunt invocate următoarele motive precum că, în baza hotărîrii arbitrale emise la data de 21 octombrie 2022 de Tribunalul Arbitral al Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lîngă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova (dosar nr. 53/1111/22), în componența arbitralului unipersonal Crețu Ion, s-a hotărât admiterea cererii de arbitraj înaintată de SRL„Romstal Trade” și încasarea în mod solidar din contul SRL„Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în beneficiul SRL„Romstal Trade” suma de 405 010,66 lei cu titlu de datorie, suma de 161 696,49 lei cu titlu de penalități de întârziere și suma de 17 467,56 lei cu titlu de cheltuieli arbitrale.

Hotărîrea arbitrală menționată a fost primită de către SRL„Romstal Trade” la data de 14 noiembrie 2022, iar de către pîrții SRL„Avangard Mega” și Carapencov Alexandr la data de 21 noiembrie 2022 și respectiv 23 noiembrie

2022, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție care se anexează, aceasta devenind definitivă și obligatorie pentru părți din momentul pronunțării, iar pînă în prezent din informațiile pe care le deține nu a fost desființată și în instanța de judecată competentă nu se găsește în dezbateri cererea de desființare a acesteia.

Menționează faptul, că după cum rezultă din hotărîrea arbitrală, pîrîții SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr au fost înștiințați legal despre alegerea (numirea) arbitrilor unipersonal, precum și despre locul, data, și ora ședinței arbitrajului și a dezbaterilor arbitrale, la care au participat prin intermediul reprezentantului.

Potrivit actului de verificare a decontărilor reciproce care se anexează, de la data emiterii hotărîrii arbitrale menționate și pînă la data înaintării prezentei cereri, pîrîții SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr nu au achitat careva sume în vederea stingerii datoriei dispuse a fi încasată în baza hotărîrii arbitrale.

2. Prin încheierea Judecătoriei Cahul sediul Taraclia din 22 decembrie 2022 (f.d.26) s-a primit în procedură cererea privind eliberarea titlului de executare silită a hotărîrii arbitrale fiind stabilită ședința de judecată pentru data de 18 ianuarie 2023.

3. La data de 25 ianuarie 2023 SRL „Avangard Mega”, Carapencov Alexandr a înaintat cerere privind *strămutarea cauzei* în temeiul art.43 alin.(2) lit.f) Cod de procedură civilă (f.d.86-88) potrivit căruia se solicită:

Emiterea unei încheieri de strămutare a cauzei altă pe rolul Judecătoriei Cahul sediul Taraclia la o altă instanță de aceeași grad.

În argumentarea cererii de strămutare sunt invocate următoarele motive precum că, la data de 19 mai 2022 ÎM „Romstal Trade” SRL a înaintat o cerere arbitrală împotriva ÎM „Romstal Trade” SRL împotriva SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr prin care a solicitat: Desemnarea în calitate de arbitru unic pe Ion Crețu. Admiterea cererii arbitrale. Încasarea solidară de la SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în favoarea ÎM „Romstal Trade” SRL a sumei în mărime de 584 174,71 lei constituită din soldul datoriei - 405 010,66 lei, penalitate -161 696,49 lei și cheltuieli de arbitraj - 17 467,56 lei.

Prin Hotărîrea Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și industrie a Republicii Moldova nr.3/1111/22 din 21 octombrie 2022 s-a dispus: S-a admis cererea de arbitraj înaintată de ÎM „Romstal Trade” SRL împotriva SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr. S-a încasat în mod solidar din contul SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în beneficiul ÎM „Romstal Trade” suma de 405 010,66 lei cu titlu de datorie, suma de 161 696,49 lei cu titlu de penalități de întârziere și suma de 17 467,56 lei cu titlu de cheltuieli arbitrale. Hotărîrea este definitivă și obligatorie pentru părți din momentul pronunțării, dar poate fi contestată prin înaintarea unei cereri de desființare a hotărîrii arbitrale, în termen de 3 luni din momentul primirii hotărîrii redactate, în instanța de judecată de drept comun care ar fi competentă să examineze cauza în lipsa convenției de arbitraj.

La data de 21 decembrie 2022 de către SRL „Romstal Trade” ÎM a fost înaintată cererea de eliberare a titlurilor de executare silită a hotărîrii arbitrale prin care a solicitat: Eliberarea titlurilor de executare silită a hotărîrii arbitrale emise la data de 21 octombrie 2022 de Tribunalul Arbitral al Curții de Arbitraj

Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova privind încasarea în mod solidar din contul SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în beneficiul SRL „Romstal Trade” ÎM a sumei de 405 010,66 lei cu titlu de datorie, suma de 161 696,49 lei cu titlu de penalități de întârziere și suma de 17 467,56 lei cu titlu de cheltuieli arbitrale, încasarea în mod solidar din contul SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în beneficiul ÎM „Romstal Trade” SRL a sumei de 100 lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea prezentei cereri.

La data de 18 ianuarie 2023, pârâții au depus la Judecătoria Cahul, sediul Taraclia o cerere de desființare a hotărârii Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a RM nr. 53/1111/22 din 21 octombrie 2022.

Cu toate acestea, pe portalul instanțelor judecătorești apar la ședințele de judecată două ședințe de judecată stabilite pentru data de 27 ianuarie 2023 pentru aceeași oră atât dosarul prin care se examinează cererea de eliberare a titlului executoriu, cât și ședința de examinare a cererii de desființare a hotărârii arbitrale. În această situație se creează impresia că instanța judecătorească are intenția să judece ambele cereri concomitent, desconsiderând circumstanțele procesuale intervenite și necesitatea suspendării procesului privind eliberarea titlului executoriu.

Având în vedere cele menționate, consideră că există bănuieli privind nepărtinirea instanței judecătorești, în detrimentul pârâților. Invocă prevederile art. art. 26, 43 alin. (2) lit. f), alin. (4) CPC cât și art. 6 par. (1) CEDO.

Remarcă că strămutarea cauzei constituie remediul procesual prevăzut de lege, aplicat de către instanța de judecată, ce constă în schimbarea competenței jurisdicționale teritoriale. Aceasta constituie un remediu procesual, deoarece în principiu, are drept scop înlăturarea unor situații care împiedică desfășurarea normală a procesului.

Cu privire la temeiul strămutării cauzei care se atestă în speță, menționează că instanța ierarhic superioară va strămuta cauza în cazul în care există bănuieli că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Acest temei de strămutare a cauzei constituie un mijloc în asigurarea imparțialității judecătorilor la soluționarea cauzei civile. Deși rațiunea instituirii temeiului dat se bazează pe necesitatea diminuării atitudinii părtinitoare a judecătorilor, acest temei nu are legătură cu cazurile de incompatibilitate sau de recuzare a judecătorilor.

În situația în cauză, există bănuieli rezonabile că circumstanțele cauzei și calitatea participanților la proces ar putea afecta nepărtinirea judecătorilor, din considerentele expuse mai sus.

Astfel, cu referire la garanțiile unui proces echitabil, Curtea Europeană a stabilit că imparțialitatea judecătorului se apreciază atât conform unei abordări subiective, care ia în considerare convingerile personale sau interesele judecătorului într-o cauză, cât și conform unui test obiectiv, care stabilește dacă judecătorul a oferit garanții suficiente pentru a exclude vreo îndoială motivată din acest punct de vedere (cauza Demicoli v. Malta, nr. 13057/87, hotărâre din 27 august 1991, §40). Cu titlu de principiu, în cauza Padovani v. Italia (26

februarie 1993) Curtea Europeană a statuat că este fundamental ca într-o societate democratică tribunalele să inspire încredere justițiabililor, art. 6 par. 1 din Convenție impunând ca fiecare instanță să fie imparțială [2, pct. 54].

Astfel, după cum subliniază și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, judecătorii trebuie nu numai să îndeplinească criteriile obiective de imparțialitate, ci să fie și percepuți ca fiind imparțiali. Miza este încrederea pe care instanțele trebuie să o inspire justițiabililor dintr-o societate democratică.

La fel „O instanță de judecată trebuie să reafirme încrederea publicului în integritatea corpului judiciar. Justiția nu doar trebuie făcută, trebuie să se și vadă că s-a făcut justiție. Percepția de imparțialitate se măsoară prin standardul observatorului rezonabil. Instanța trebuie să fie imparțială și din punct de vedere obiectiv, adică trebuie să ofere garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în această privință” (Gregory vs Marea Britanie, CEDO, (1997) 25 EHRR 577).

4. La data de 10 februarie 2023, SRL „Avangard Mega” administratorul statuar Carapencov Alexandr a înaintat cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate (86-88), prin care a solicitat:

Admiterea prezentei cereri.

Sesizarea Curții Constituționale în vederea verificării constituționalității sintagmei „la o alta instanță” din cadrul art. 43 alin. (2) din Codul de procedură civilă, care nu au constituit obiectul controlului constituționalității până în prezent.

În motivarea cererii sunt invocate următoarele la data de 19 mai 2022 ÎM „Romstal Trade” SRL a înaintat o cerere arbitrală împotriva ÎM „Romstal Trade” SRL împotriva SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr prin care a solicitat: Desemnarea în calitate de arbitru unic pe Ion Crețu. Admiterea cererii arbitrale. Încasarea solidară de la SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în favoarea ÎM „Romstal Trade” SRL a sumei în mărime de 584 174,71 lei constituită din soldul datoriei - 405 010,66 lei, penalitate -161 696,49 lei și cheltuieli de arbitraj - 17 467,56 lei.

Prin Hotărârea Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și industrie a Republicii Moldova nr.3/1111/22 din 21 octombrie 2022 s-a dispus: S-a admis cererea de arbitraj înaintată de ÎM „Romstal Trade” SRL împotriva SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr. S-a încasat în mod solidar din contul SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în beneficiul ÎM „Romstal Trade” suma de 405 010,66 lei cu titlu de datorie, suma de 161 696,49 lei cu titlu de penalități de întârziere și suma de 17 467,56 lei cu titlu de cheltuieli arbitrale. Hotărârea este definitivă și obligatorie pentru părți din momentul pronunțării, dar poate fi contestată prin înaintarea unei cereri de desființare a hotărârii arbitrale, în termen de 3 luni din momentul primirii hotărârii redactate, în instanța de judecată de drept comun care ar fi competentă să examineze cauza în lipsa convenției de arbitraj.

La data de 21 decembrie 2022 de către SRL „Romstal Trade” ÎM a fost înaintată cererea de eliberare a titlurilor de executare silită a hotărârii arbitrale prin care a solicitat: Eliberarea titlurilor de executare silită a hotărârii arbitrale emise la data de 21 octombrie 2022 de Tribunalul Arbitraj al Curții de Arbitraj Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova

privind încasarea în mod solidar din contul SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în beneficiul SRL „Romstal Trade” ÎM a sumei de 405 010,66 lei cu titlu de datorie, suma de 161 696,49 lei cu titlu de penalități de întârziere și suma de 17 467,56 lei cu titlu de cheltuieli arbitrale, încasarea în mod solidar din contul SRL „Avangard Mega” și Carapencov Alexandr în beneficiul ÎM „Romstal Trade” SRL a sumei de 100 lei cu titlu de taxa de stat achitată la depunerea prezentei cereri.

La data de 18 ianuarie 2023, pârâții au depus la Judecătoria Cahul, sediul Taraclia o cerere de desființare a hotărârii Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a RM nr. 53/1111/22 din 21 octombrie 2022.

Cu toate acestea, pe portalul instanțelor judecătorești apar la ședințele de judecată două ședințe de judecată stabilite pentru data de 27 ianuarie 2023 pentru aceeași oră atât dosarul prin care se examinează cererea de eliberare a titlului executoriu, cât și ședința de examinare a cererii de desființare a hotărârii arbitrale. În această situație se creează impresia că instanța judecătorească are intenția să judece ambele cereri concomitent, desconsiderând circumstanțele procesuale intervenite și necesitatea suspendării procesului privind eliberarea titlului executoriu.

La data de 25 ianuarie 2023 de către SRL „Avangard Mega” a fost înaintată o cerere de strămutare a cauzei aflată pe rolul Judecătoriei Cahul Sediul Taraclia la o altă instanță.

Conform art. 43 alin. (2) lit. f) CPC: „(2) Instanța strămută cauza la o altă instanță dacă: f) există bănuiele că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces”. Potrivit art. 43 alin. (4) CPC: „(4) Strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin.(2) lit.d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.”

În viziunea SRL „Avangard Mega”, prevederile art. 43 alin. (2) din Codul de procedură civilă restrâng drepturile participanților la proces din cauza faptului că norma pre citată nu conține criterii obiective de determinare a instanței la care urmează a fi strămutate, la fel cum nu determină gradul instanței judecătorești care va examina în continuare cauza, ca urmare a admiterii cererii de strămutare, fiind contradicție cu prevederile art.1, 4, 16, 20, 46 din Constituția RM.

Având în vedere faptul că norma juridică prevăzută la art. 43 alin. (2) din Codul de procedură civilă restrânge dreptul debitorilor la un proces echitabil și la un remediu efectiv, în sensul prevederilor constituționale în vigoare și ale Convenției Europene a Drepturilor Omului, solicităm instanței admiterea prezentei cereri și sesizarea Curții Constituționale.

În acest sens, menționează faptul că sunt respectate condițiile necesare a fi întrunite la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, prevăzute la art.121 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după cum urmează: obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție -Având în vedere că se solicită controlul constituționalității prevederilor Codul de Procedură Civilă, acesta respectă prevederile art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM; excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța

de judecată din oficiu - La caz menționează că excepția de neconstituționalitate este ridicată de către SRL „Avangard Mega”; prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei - Aplicabilitatea prevederilor contestate se rezumă inclusiv, dar nelimitându-se la ceea că, instanța investită cu soluționarea cererii de strămutare va trebui să determine instanța de judecată la care va expedia spre examinare în continuare cauza; nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate - menționează faptul că, sintagma „la o altă instanță” din cadrul art. 43 alin. (2) din Codul de procedură civilă nu a fost supusă anterior controlului constituționalității.

Prin sesizarea sa de ridicare a excepției de neconstituționalitate, debitorii accentuează următoarele: Având în vedere normele pre citate, se conturează câteva probleme care pun în pericol dreptul la un proces echitabil și dreptul la un remediu efectiv de care beneficiază participanții la proces.

În primul rând, sintagma „la o altă instanță” utilizată de către legiuitor în conținutul art.43 alin.(1) din Codul de procedură Civilă nu răspunde standardului calității legii, lăsând la discreția instanței care examinează cererea de strămutare determinarea criteriilor obiective în temeiul cărora urmează a apreciată instanța care va examina în continuare cauza.

În al doilea rând, calitatea precară a textului de lege utilizat nu permite instanței care examinează cererea de strămutare să determine obiectiv gradul instanței judecătorești la care urmează a fi expediată în continuare cauza spre examinare.

Bunăoară, în lipsa determinării concrete a criteriilor obiective în temeiul cărora urmează a fi determinată instanța judecătorească care va examina cauza în continuare ca urmare a soluționării cererii de strămutare, precum și în lipsa determinării gradului instanței judecătorești căreia i se expediază cauza spre judecare, se poate crea situația în care instanța de judecată care examinează cererea de strămutare poate expedia spre soluționare în continuare cauza unei instanțe mai mari în grad decât cea în fața căreia a fost înaintată cerere de strămutare.

Cu alte cuvinte, având în vedere carența legislativă menționată, instanța ierarhic superioară care soluționează cererea de strămutare în temeiul art. 43 alin. (4) din Codul de procedură civilă, poate efectua strămutarea către o Curtea de Apel sau chiar către Curtea Supremă de Justiție spre examinare în continuare a cauzei.

În acest mod, justițiabilii vor fi privați de către instanța de judecată de unul sau chiar de ambele grade de jurisdicție de care pot beneficia.

Omisiunea de a reglementa criteriilor obiective în temeiul cărora urmează a apreciată instanța care va examina în continuare cauza, precum și gradul instanței judecătorești la care urmează a fi expediată în continuare cauza spre examinare ca urmare a soluționării cererii de strămutare, transformă instrumentul strămutării într-un instrument ineficient, arbitrar, care restrânge în mod nejustificat dreptul justițiabililor la un proces echitabil și la numărul de grade de jurisdicție de care ar fi beneficiat în lipsa înaintării cererii de strămutare.

5. Examinând cererea administratorului statuar SRL „Avangard Mega” Carapencov Alexandr privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și

sesizarea Curții Constituționale, Colegiul judiciar consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.12¹ alin.(1), (2), (3), (4) Cod de procedură civilă „în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit. a) din Constituție;

- b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

- c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

- d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Dacă nu sunt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin.(2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.”

Colegiul judiciar verificând respectarea prevederilor art. 12¹ alin. (2) din Cod de procedură civilă, constată că acestea au fost respectate și cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate urmează să fie admis cu sesizarea Curții Constituționale, din următoarele considerente.

Verificând obiectul ridicării excepției de neconstituționalitate, Colegiul judiciar constată că acestea sunt prevederile art. 43 alin.(2) Cod de procedură civilă – sintagma „la o altă instanță”, care reprezintă legea procedurală civilă, și respectiv cad sub incidența legilor prevăzute de art. 135 lit. a) din Constituția Republicii Moldova, asupra cărora Curtea Constituțională poate exercita controlul constituționalității.

În ceea ce privește a doua condiție, Colegiul judiciar constată că ridicarea excepției de neconstituționalitate este solicitată de administratorul statuar al SRL„Avangard Mega” Carapencov Alexandr, care este parte în prezentul proces și respectiv este titularul dreptului de a solicita ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale.

La fel, Colegiul judiciar constată că, prevederile art. 43 alin.(2) Cod de procedură civilă – sintagma „la o altă instanță”, care solicită să fie supuse controlului constituționalității urmează să fie aplicate direct la examinarea cererii în cauza la cererea privind strămutarea cauzei la cererea ÎM„Romstal Trade” SRL către SRL„Avangard Mega”, Carapencov Alexandr de eliberare a titlurilor de executare silită a hotărârii arbitrale din 21 octombrie 2022 emisă de Tribunalul

Arbitral al Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova.

Mai mult ca atât, însuși cerere strămutare a fost întemeiată în baza prevederilor art.43 lit.2) Cod de procedură civilă.

Totodată, verificând practica constantă a Curții Constituționale, Colegiul judiciar constată că, anterior Curtea Constituțională nu s-a expus asupra constituționalității prevederilor *art. 43 alin.(2) Cod de procedură civilă* – sintagma „*la o altă instanță*”.

Respectiv, Colegiul judiciar consideră că sunt întrunite condițiile din art. 12¹ alin. (2) Cod de procedură civilă și cererea administratorului statuar SRL „Avangard Mega” Carapencov Alexandr privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale cu obiect de examinare a dispozițiilor legale cuprinse în art. 43 alin.(2) Cod de procedură civilă – sintagma „*la o altă instanță*”, în raport cu prevederile art.1 alin.(3), art.16, art.20 și art.46 din Constituție, urmează să fie admisă.

În conformitate cu prevederile, *art. art. 12¹ alin. (3), 269-270 Cod de procedură civilă, Colegiul judiciar,*

DISPUNE:

Se admite *cererea* depusă de administratorul statuar al SRL „Avangard Mega” Carapencov Alexandr privind *ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale* în cauza la cererea privind strămutarea cauzei la cererea ÎM „Romstal Trade” SRL către SRL „Avangard Mega”, Carapencov Alexandr de eliberare a titlurilor de executare silită a hotărârii arbitrale din 21 octombrie 2022 emisă de Tribunalul Arbitral al Curții de Arbitraj Comercial Internațional de pe lângă Camera de Comerț și Industrie a Republicii Moldova.

Se remite către *Curtea Constituțională* sesizarea administratorului statuar al SRL „Avangard Mega” Carapencov Alexandr privind ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale cu obiect de examinare a dispozițiilor legale cuprinse în *art. 43 alin.(2) Cod de procedură civilă* – sintagma „*la o altă instanță*”, în raport cu prevederile *art.1 alin. (3), art.16, art.20 și art.46 din Constituție.*

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele colegiului
Galina Vavrin

Judecător
Natalia Bondarenco

Judecător
Ion Dănăilă

Copia corespunde originalului :
Președintele colegiului

Galina Vavrin